

In Festa Corporis Christi.

DUPLEX I. CLASSIS.

IN I. VESPERIS.

Añ. Sacerdos in æternum * Christus Dóminus secúndum órđinem Melchisedech, panem et vinum obtulit.

Psalmus cix.

Ixit Dóminus Dómino meo : * Sede a dextris meis :

Donec ponam inimicos tuos, * scabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion. * Tecum principium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctorum : * ex útero ante luciferum génuí te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitêbit eum : * Tu es sacerdos in æternum secúndum órđinem Melchisedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natióibus, implébit ruínas : * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénite in via bibet : * propterea exaltábit caput.

Añ. Sacerdos in æternum Christus Dóminus secúndum órđinem Melchisedech, panem et vinum obtulit.

Añ. Miserátor Dóminus * escam dedit timénti-

bus se in memóriam suórum mirabilium.

Psalmus cr.

Confitebor tibi Dómine in toto corde meo : * in consílio justórum, et congregatióne.

Magna ópera Dómini : * exquisita in omnes voluntates ejus.

Conféssio et magnificéntia opus ejus : * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Memóriam fecit mirabilium suórum, miséricors et miserátor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sæculum testaménti sui : * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo :

Ut det illis hereditátem Géntium : * ópera mánuum ejus véritas, et júdicium.

Fidélia ómnia mandáta ejus : confirmáta in sæculum sæculi, * facta in veritáte et æquitáte.

Redemptiõem misit pópulo suo : * mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Sanctum, et terríbile nomen ejus : * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómni-

bus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in sæculum sæculi.

Añã. Miserátor Dóminus escam dedit timéntibus se in memóriam suórum mirabilium.

Añã. Cálicem salutáris * accípiam, et sacrificábo hóstiám laudis.

Psalmus crb.

Credidi, propter quod locútus sum : * ego autem humiliátus sum nimis. Ego dixi in excessu meo : * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam : * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus : * pretiósá in conspéctu Dómini mors sanctorum ejus :

O Dómine quia ego servus tuus : * ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ.

Dirupísti vincula meæ : * tibi sacrificábo hóstiám laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus : * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Añã. Cálicem salutáris accípiam, et sacrificábo hóstiám laudis.

Añã. Sicut novéllæ olivárum, * Ecclesiæ filii sint in circúitu mensæ Dómini.

Psalmus crbvij.

Beatí omnes, qui timént Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis : * beátus es, et bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans, * in latéribus domus tuæ.

Filii tui sicut novéllæ olivárum, * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedicat tibi Dóminus ex Sion : * et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas filios filiórum tuórum, * pacem super Israel.

Añã. Sicut novéllæ olivárum, Ecclesiæ filii sint in circúitu mensæ Dómini.

Añã. Qui pacem * ponit fines Ecclesiæ, fruménti ádipe sátiat nos Dóminus.

Psalmus crbvij.

Lauda Jerúsalem Dóminum : * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum : * benedixit filiis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem : * et ádipe fruménti sátiat te.

Qui emittit elóquium suum terræ : * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam : * nébulam sicut cinerem spargit,

Mittit crystallum suam sicut buccéllas : * ante faciém frígoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, et liquefaciet ea : * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúnciat verbum suum Jacob : * justítias, et júdicia sua Israel.

Non fecit táliter omni nationi : * et júdicia sua non manifestávit eis.

Añã. Qui pacem ponit fines Ecclesiæ, fruménti ádipe sátiat nos Dóminus.

Capítulum. i. Cor. xj. e

Ratres, Ego enim accépi a Dómino quod et tradidi vobis, quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens fregit, et dixit : Accípите, et manducáte : hoc est corpus meum, quod pro vobis tra-

détur : hoc fácite in meam commemoratiónem.

Hymnus.

PAnge lingua gloriósi
Córporis mystérium,
Sanguinisque pretiósi,
Quem in mundi prétium
Fructus ventris generósi
Rex effúdit géntium.

Nobis datus, nobis natus
Ex intácta Vírgine,
Et in mundo conversátus,
Sparso verbi sémine,
Sui moras incolátus
Miro clausit órđine.

In suprémæ nocte cœnæ
Recúbens cum frátri-
bus,

Observáta lege plene
Cibis in legálibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mánibus.

Verbum caro, panem ve-
rum

Verbo carnem éfficit :
Fitque sanguis Christi me-
rum,

Et si sensus déficit :
Ad firmándum cor sincé-
rum

Sola fides súfficit.

Tantum ergo Sacramén-
tum

Venerémur cernui :

Et antiquum documéntum
Novo cedat rítui :

Præstet fides supplemén-
tum

Sénsuum deféctui.

Genitóri, Genitóque
Laus et jubilátio,
Salus, honor, virtus quo-
que

Sit et benedictio :
Procedénti ab utróque
Compar sit laudátio.

Amen.

V. Panem de cœlo
præstitisti eis, allelúia.

R. Omne delectamén-
tum in se habéntem, alle-
lúia.

Ad Magnif. Aña. O quam
suávis est * Dómine spíri-
tus tuus, qui ut dulcedi-
nem tuam in fílios demon-
stráres, pane suavíssimo
de cœlo præstito, esurién-
tes reple bonis, fastidió-
sos dívites dimíttens iná-
nes.

Oratio.

DEus, qui nobis sub
Sacraménto mirábili
passiónis tuæ memóriam
reliquisti : tribue quæsu-
mus, ita nos córporis et
sánguinis tui sacra mysté-
ria venerári; ut redempti-
onis tuæ fructum in nobis
júgiter sentiámus. Qui vi-
vis et regnas.

**Ad Completorium et per
Horas in fine Hymn. dic.**
**Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.
Et similiter per totam
Octavam.**

AD MATUTINUM.

Invit. Christum Regem
adorémus dominántem
Géntibus: * Qui se mandu-
cántibus dat spíritus pin-
guédinem. **Ps. Veníte. 2.**

Hymnus.

SAcris solénniis juncta
sint gáudia,
Et ex præcórdiis sonent
præcónia;

Recédant vétera, nova
sint ómnia,
Corda, voces, et ópera.

Noctis recólitur cœna no-
víssima,

Qua Christus créditur
agnum et ázyna

Dedisse frátribus, juxta
legítima

Priscis indúlta pátribus.

Post agnum typicum, ex-
plétis épulis,

Corpus Domínicum da-
tum discipulis,

Sic totum ómnibus, quod
totum síngulis,

Ejus fatémur mánibus.

Dedit fragílibus córporis
férculum,

Dedit et trístibus sángu-
inis póculum,

Dicens, Accípite quod tra-
do vásculum,

Omnes ex eo bíbite.

Sic sacrificium istud in-
stítuit,

Cujus officium commítte
vóluit

Solis Presbyteris, quibus
sic cóngruit,
Ut sumant, et dent cé-
teris.

Panis angélicus fit panis
hóminum;

Dat panis cœlicus figúris
términum :

O res mirábilis, mandúcat
Dóminum

Pauper, servus, et hú-
milis.

Te trina Déitas únaque
póscimus,

Sic nos tu vísita, sicut te
cólimus :

Per tuas sémitas duc nos
quo téndimus,

Ad lucem, quam inhábi-
tas. Amen.

In I. Nocturno.

Aña. Fructum salutífe-
rum * gustándum dedit
Dóminus mortis suæ tém-
pore.

Psalmus j.

BEátus vir, qui non
ábiit in consílio
impiórum, et in via
peccatórum non stetit, *
et in cáthedra pestiléntiæ
non sedit :

Sed in lege Dómini vo-
lúntas ejus, * et in lege
ejus meditábitur die ac
nocte.

Et erit tamquam lignum,
quod plantátum est secus
decúrsus aquárum, * quod

fructum suum dabit in tempore suo.

Et folium ejus non defluet : * et omnia quaecumque faciet prosperabuntur.

Non sic impii, non sic : * sed tamquam pulvis, quem projicit ventus a facie terrae.

Ideo non resurgent impii in iudicio : * neque peccatores in concilio iustorum.

Quoniam novit Dominus viam iustorum : * et iter impiorum peribit.

Añā. Fructum salutiferum gustandum dedit Dominus mortis suae tempore.

Añā. A fructu frumenti, et vini multiplicati fideles in pace Christi requiescunt.

Psalmus in.

CUM invocarem exaudivit me Deus iustitiae meae : * in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei, * et exaudi orationem meam.

Filii hominum usquequo gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem, et quaeritis mendacium?

Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum : * Dominus exau-

diet me cum clamavero ad eum.

Irascimini, et nolite peccare : * quae dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium iustitiae, et sperate in Domino : * multi dicunt : Quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui Domine : * dedisti laetitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, et olei sui * multiplicati sunt.

In pace in idipsum * dormiam, et requiescam :

Quoniam tu Domine singulariter in spe * constituisti me.

Añā. A fructu frumenti et vini multiplicati fideles in pace Christi requiescunt.

Añā. Communione calicis * quo Deus ipse sumitur, non vitulorum sanguine, congregavit nos Dominus.

Psalmus xv.

Conserva me Domine, quoniam speravi in te. * Dixi Domino : Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non egess.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum : * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus : * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars hereditatis meae, et calicis mei : * tu es, qui restitues hereditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in praeclearis : * etenim hereditas mea praecleara est mihi.

Benedicam Dominum, qui tribuit mihi intellectum : * insuper et usque ad noctem increpuerunt me renes mei.

Providēbam Dominum in conspectu meo semper : * quoniam a dextris est mihi, ne commovear.

Propter hoc laetatum est cor meum, et exsultavit lingua mea : * insuper et caro mea requiescet in spe.

Quoniam non derelinques animam meam in inferno : * nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitae, adimplēbis me laetitia cum vultu tuo : * delectationes in dextera tua usque in finem.

Añā. Communione calicis, quo Deus ipse sumitur, non vitulorum sanguine, congregavit nos Dominus.

V. Panem caeli dedit eis, alleluia. **R.** Panem Angelorum manducavit homo, alleluia.

De Epistola prima beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

Lectio j. Cap. xj. d

Convenientibus vobis in unum, jam non est Dominicam cenam manducare. Unusquisque enim suam cenam praesumit ad manducandum. Et alius quidem esurit, alius autem ebrius est. Numquid domos non habetis ad manducandum et bibendum? aut Ecclesiam Dei contemnit, et confundit eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? in hoc non laudo.

R. Immolabit haedum multitudine filiorum Israel ad vesperam Paschae : * Et edent carnes, et azy-mos panes. **V.** Pascha nostrum immolatus est Christus : itaque epulemur in azy-mis sinceritatis et veritatis. — Et edent carnes.

Lectio ij.

EGO enim accépi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens fregit, et dixit : Accipite, et manducáte : hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur : hoc fácite in meam commemoratió-nem. Simíliter et cálicem, postquam cœnávít, dicens : Hic calix novum testaméntum est in meo ságuine : hoc fácite quotiescúmque bibétis, in meam commemoratió-nem. Quotiescúmque enim manducábítis panem hunc, et cálicem bibétis : mortem Dómini annuntiábítis donec véniat.

R. Comedétis carnes, et saturabímmini pánibus : * Iste est panis, quem dedit vobis Dóminus ad vescéndum. **V.** Non Móyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. — Iste est.

Lectio iij.

ITaque quicúmque manducáverit panem hunc, vel bíberit cálicem Dómini indigne : reus erit corporis et ságuinis Dómi-

ni. Probet autem seípsum homo : et sic de pane illo edat, et de cálice bibat. Qui enim manducat et bibit indigne, júdicium sibi manducat et bibit : non dijúdicans corpus Dómini. Ideo inter vos multi infírmi et imbecíles, et dórmiunt multi. Quod si nosmetípsos dijúdicáremus, non útique judicáremur. Dum judicámur autem, a Dómino corrípimur, ut non cum hoc mundo damnémur.

R. Respéxit Elías ad caput suum subcinerícium panem : qui surgens comédit et bibit : * Et ambulávit in fortitú-dine cibi illius usque ad montem Dei. **V.** Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. — Et. **Gloria Patri.** Et.

In II. Nocturno.

Añã. Memor sit Dóminus * sacrificii nostri, et holocáustum nostrum pingue fiat.

Psalmus rj.

SXáudiat te Dóminus in die tribulatió-nis : * próteget te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxili-um de sancto : * et de Sion tueá-tur te

Memor sit omnis sacrificii tui : * et holocáustum tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secúndum cor tuum : * et omne consílium tuum confírmet.

Lætábimur in salutári tuo : * et in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas : * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.

Exáudiet illum de cœlo sancto suo : * in potentí-tibus salus dexteræ ejus.

Hi in cúrribus, et hi in equis : * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, et ceciderunt : * nos autem surreximus, et erecti sumus.

Dómine salvum fac regem : * et exáudi nos in die, qua invocáverimus te.

Añã. Memor sit Dóminus sacrificii nostri, et holocáustum nostrum pingue fiat.

Añã. Parátur * nobis mensa Dómini advérsus omnes qui tribulant nos.

Psalmus rjij.

Dominus regit me, et nihil mihi déerit : * in loco páscuæ íbi me collocávit.

Super aquam refecti-ónis educávit me : * ánimam meam convértit.

Dedúxit me super sémitas justitiæ, * propter nomen suum.

Nam, et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala : * quóniam tu mecum es.

Virga tua, et báculo tuus : * ipsa me consoláta sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam, * advérsus eos, qui tribulant me.

Impinguásti in óleo caput meum : * et calix meus inébriansquam præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ :

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitú-dinem diérum.

Añã. Parátur nobis mensa Dómini advérsus omnes qui tribulant nos.

Añã. In voce exsultati-ónis * résonent epulántes in mensa Dómini.

Psalmus rli.

Quemádmódu-m desiderat cervus ad fontes aquárum : * ita desiderat ánima mea ad te Deus.

Sitívit ánima mea ad

Deum fortem vivum : * meae, * dicam Deo : Sus-
quando véniam, et appa-
rébo ante faciém Dei? céptor meus es.

Fuerunt mihi lacrymae Quare oblituses mei? * et
meae panes die ac nocte : * quare contristatus incedo,
dum dicitur mihi quoti- dum affligit me inimicus?
die : Ubi est Deus tuus? Dum confringuntur ossa
mea, * exprobraverunt

Hæc recordatus sum, et mihi qui tribulant me ini-
effudi in me animam me- mici mei.
am : * quoniam transibo
in locum tabernaculi ad- Dum dicunt mihi per sin-
mirabilis, usque ad do- gulos dies : Ubi est Deus
mum Dei : tuus? * quare tristis es
anima mea? et quare con-
turbas me?

In voce exsultationis, et Spera in Deo, quoniam
confessionis : * sonus epu- adhuc confitebor illi : *
lantis. salutare vultus mei, et
Deus meus.

Quare tristis es anima Quare tristis es anima
mea? * et quare contur- mea? * et quare contur-
bas me? bas me?

Spera in Deo, quoniam Spera in Deo, quoniam
adhuc confitebor illi : * adhuc confitebor illi : *
salutare vultus mei, et cibavit illos ex adipe
Deus meus. frumenti, alleluia. *R.* Et
de petra, melle saturavit
eos, alleluia.

Ad meipsum anima mea Sermo sancti Thomae
conturbata est : * propter Aquinatis.
ea memor ero tui de terra
Jordanis, et Hermonim a
monte modico.

Abyssus abyssum invoc- *Lectio ib. In Opusc. lvij.*
cat, * in voce cataractarum tuarum.

Omnia excelsa tua, et *M*mensa divina
fluctus tui * super me largitatis benefi-
transierunt. cia, exhibita po-
pulo christiano, inestimabilem ei conferunt digni-
tatem. Neque enim est,
aut fuit aliquando tam
grandis natio, quae habeat
deos appropinquantes si-
bi, sicut adest nobis Deus
noster. Unigenitus siqui-

In die mandavit Domi-
nus misericordiam suam : * et nocte canticum
ejus.

Apud me oratio Deo vitæ

dem Dei Filius, suae di-
vinitatis volens nos esse
participes, naturam no-
stram assumpsit, ut ho-
mines Deos faceret factus
homo. Et hoc insuper,
quod de nostro assumpsit,
totum nobis contulit ad
salutem. Corpus namque
suum pro nostra reconci-
liatione in ara crucis ho-
stiam obtulit Deo Patri :
sanguinem suum fudit in
pretium simul et lava-
crum : ut redempti a mi-
serabili servitute, a pecca-
tis omnibus mundaremur.
Ut autem tanti beneficii
jugis in nobis maneret
memoria, corpus suum in
cibum, et sanguinem suum
in potum, sub specie panis
et vini sumendum, fide-
libus dereliquit.

R. Coenantibus illis ac-
cepit Jesus panem, et be-
nedixit, ac fregit, deditque
discipulis suis, et ait :
* Accipite, et comedite :
hoc est corpus meum.

R. Dixerunt viri tabernacu-
li mei : Quis det de car-
nibus ejus, ut satureremur?
— Accipite.

Lectio v.

O Pretiosum et admi-
randum convivium,
salutiferum, et omni suavi-
tate repletum. Quid enim
hoc convivio pretiosus
esse potest? in quo non
carnes vitulorum et hir-
corum, ut olim in lege,
sed nobis Christus sumen-
dus proponitur verus
Deus. Quid hoc Sacramen-
to mirabilius? In ipso
namque panis et vinum in
Christi corpus et sangui-
nem substantialiter con-
vertuntur : ideoque Chri-
stus Deus, et homo perfe-
ctus sub modici panis et
vini specie continetur.
Manducatur itaque a fide-
libus, sed minime laceratur :
quinimo, divisio Sa-
cramenti, sub qualibet
divisionis particula inte-
ger perseverat. Acciden-
tia autem sine subiecto in
eodem subsistunt, ut fides
locum habeat, dum visi-
bile invisibiliter sumitur
aliena specie occultatum :
et sensus a deceptione
reddantur immunes, qui
de accidentibus judicant
sibi notis.

R. Acccepit Jesus cali-
cem, postquam cenavit,
dicens : Hic calix novum
testamentum est in meo
sanguine : * Hoc facite
in meam commemorationem.
R. Memoria memor
ero, et tabescet in me ani-
ma mea. — Hoc.

Lectio vj.

Nullum étiam sacraméntum est isto salúbrius, quo purgántur peccáta, virtútes augéntur, et mens ómnium spirituálíum charísmatum abundántia impinguátur. Offértur in Ecclésia pro vivis et mórtuis : ut ómnibus prosit, quod est pro salute ómnium institútum. Suavitátem dénique hujus Sacraménti nullus exprímere súfficit, per quod spirituális dulcédo in suo fonte gustátur : et recólitur memória illius, quam in sua passióne Christus monstrávit, excellentíssimæ caritátis. Unde ut árcétius hujus caritátis imménsitas fidélium córdibus infigerétur; in última cœna, quando Pascha cum discipulis celebráto, transitúrus erat de hoc mundo ad Patrem, hoc Sacraméntum instituit, tamquam passiónis suæ memoriále perénne, figurárum véterum impletívum, miraculórum ab ipso factórum máximum; et de sua contristátis abséntia solátium singuláre relíquit.

R. Ego sum panis vitæ : patres vestri man-

ducavérunt manna in deserto, et mórtui sunt : * Hic est panis de cœlo descendens, ut si quis ex ipso mandúcet, non moriátur. **V.** Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendendi : si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. — Hic est. **Gloria Patri.** Hic est.

In III. Nocturno.

Aña. Introibo * ad altáre Dei : sumam Christum, qui rénovat juventútem meam.

Psalmus clix.

Udicá me Deus, et discérne causam meam de gente non sancta, * ab hómine iníquo, et dolóso érué me. Quia tu es Deus fortitúdo mea : * quare me repulísti? et quare tristis incédo, dum affligit me inimícus?

Emitte lucem tuam et veritátem tuam : * ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

Et introibo ad altáre Dei : * ad Deum, qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara Deus Deus meus : * quare

tristis es ánima mea? et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Aña. Introibo ad altáre Dei : sumam Christum, qui rénovat juventútem meam.

Aña. Cibávit nos Dóminus * ex ádipe fruménti : et de petra, melle saturávit nos.

Psalmus lxxx.

Exultáte Deo adjutóri nostro : * jubiláte Deo Jacob.

Súmíte psalmum, et date tympanum : * psalterium jucúndum cum cíthara.

Buccináte in Neoméniá tuba, * in insígni die solemnitétis vestræ :

Quia præcéptum in Israel est : * et júdicium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cum exíret de terra Ægypti : * linguam, quam non nóverat, audívit.

Divértit ab onéribus dorsum ejus : * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocásti me, et liberávi te : * exaudívi te in abscondito tem-

pestátis : probávi te apud aquam contradicciónis.

Audi pópulus meus, et contestábor te : * Israel si audieris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénium.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægypti : * diláta os tuum, et implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam : * et Israel non inténdit mihi.

Et dimisi eos secúndum desidéria cordis eórum, * ibunt in adinventiόνibus suis.

Si pópulus meus audisset me : * Israel si in viis meis ambuláset :

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliássem : * et super tribulántes eos misíssem manum meam.

Inimíci Dómini mentiti sunt ei : * et erit tempus eórum in sæcula.

Et cibávit eos ex ádipe fruménti : * et de petra, melle saturávit eos.

Aña. Cibávit nos Dóminus ex ádipe fruménti : et de petra, melle saturávit nos.

Aña. Ex altári tuo * Dómine, Christum súmimus : in quem cor et caro nostra exsúltant.

Psalmus lxxxiij.

Quam dilécta tabernácula tua Dómine virtútum : * concupiscit, et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum, et caro mea * exsultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum : * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua Dómine virtútum : * Rex meus, et Deus meus.

Beáti, qui hábitant in domo tua Dómine : * in sæcula sæculórum laudábunt te.

Beátus vir, cujus est auxiliium abs te : * ascensionés in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum in loco, quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem : * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum exáudi oratióem meam : * áuribus pércipe Deus Jacob.

Protéctor noster aspice Deus : * et réspice in faciém Christi tui :

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei : * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam, et veritátem diligit Deus : * grátiam, et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos, qui ámbulant in innocéntia : * Dómine virtútum, beátus homo, qui sperat in te.

Añã. Ex altári tuo Dómine, Christum súmimus : in quem cor et caro nostra exsúltant.

℣. Edúcas panem de terra, allelúia. **℟.** Et vinum lætificet cor hóminis, allelúia.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio viij. Cap. vj. f

IN illo témpore : Dixit Jesus turbis Judæórum : Caro mea, vere est cibus : et sanguis meus, vere est potus. Et reliqua.

Homília sancti Augustini Episcopi.

Tract. xxvj. in Joannem, sub finem.

CUM cibo et potu id appetant hómines, ut neque esúriant, neque sítiant : hoc veráctiter non præstat, nisi iste cibus et potus, qui eos, a

quibus súmitur, immortalés et incorruptíbiles facit; id est, societas ipsa sanctorum : ubi pax erit, et únitas plena atque perfécta. Proptérea quippe, sicut étiam ante nos hoc intellexerunt hómines Dei, Dóminus noster Jesus Christus corpus et ságuinem suum in eis rebus commendávit, quæ ad unum áliquid redigúntur ex multis. Namque áliud in unum ex multis granis conficitur : áliud in unum ex multis ácinis cónfluit. Dénique jam expónit quómodo id fiat, quod lóquitur : et quid sit manducáre corpus ejus, et ságuinem bibere.

℟. Qui mandúcat meam carnem, et bibit meum ságuinem, * In me manet, et ego in eo. **℣.** Non est ália nátio tam grandis, quæ hábeat deos appropinquántes sibi, sicut Deus noster adest nobis. — In me.

Bened. Divinum auxiliium.

Lectio viij.

QUI mandúcat carnem meam, et bibit meum ságuinem, in me manet, et ego in illo. Hoc est ergo manducáre illam escam,

et illum bíbere potum, in Christo manére, et illum manéntem in se habére. Ac per hoc, qui non manet in Christo, et in quo non manet Christus, proculdúbio nec mandúcat spiritaliter carnem ejus, nec bibit ejus ságuinem, licet carnáliter et visibíliter premat déntibus sacraméntum córporis et ságuinis Christi : sed magis tantæ rei sacraméntum ad júdicium sibi mandúcat et bibit, quia immúndus præsumpsit ad Christi accédere sacraménta, quæ áliquis non digne sumit, nisi, qui mundus est ; de quibus dicitur : Beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt.

℟. Misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem : * Et qui mandúcat me, vivet propter me. **℣.** Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intellectus. — Et qui mandúcat. Glória Patri. Et qui mandúcat.

Lectio ix.

Sicut, inquit, misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem : et qui mandúcat me, et ipse vivet propter me. Ac si diceret : Ut ego vivam propter Patrem, id est, ad

illum tamquam ad majorem referam vitam meam, exinanitio mea fecit, in qua me misit. Ut autem quisquam vivat propter me, participatio facit, qua manducat me. Ego itaque humiliatus vivo propter Patrem: ille erectus vivit propter me. Si autem ita dictum est, Vivo propter Patrem, quia ipse de illo, non ille de ipso est: sine detrimento æqualitatis dictum est. Nec tamen dicendo, Et qui manducat me, et ipse vivet propter me: eandem suam, et nostram æqualitatem significavit, sed gratiam mediatoris ostendit.

Te Deum laudamus. 18.

AD LAUDES,
et per Horas, Añæ.

1. Sapiëntia * ædificavit sibi domum, miscuit vinum, et posuit mensam, allelúia.
2. Angelorum esca * nutriti populum tuum, et panem de celo prestitisti eis, allelúia.
3. Pinguis est panis * Christi, et præbebit delicias regibus, allelúia.
4. Sacerdotes sancti * incensum et panes offerunt Deo, allelúia.
5. Vincenti * dabo manna

absconditum, et nomen novum, allelúia.

Capitulum. 1. Cor. xj. e
FRatres, Ego enim accepi a Domino quod et tradidi vobis, quoniam Dominus Jesus in qua nocte tradebatur, accepit panem, et gratias agens fregit, et dixit: Accipite, et manducate: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem.

Hymnus.

Verbum supernum prodiens,
Nec Patris linquens dexteram,
Ad opus suum exiens,
Venit ad vitæ vesperam.
In mortem a discipulo
Suis tradendus æmulis,
Prius in vitæ ferculo
Se tradidit discipulis.
Quibus sub bina specie
Carnem dedit et sanguinem;
Ut duplicis substantiæ
Totum cibaret hominem.
Se nascens dedit socium,
Convalescens in edulium,
Se moriens in pretium,
Se regnans dat in premium.
O salutaris hostia,
Quæ cœli pandis ostium:
Bella premunt hostilia,
Da robur, fer auxilium.

Uni Trinoque Domino
Sit sempiterna gloria:
Qui vitam sine termino
Nobis donet in patria.
Amen.

℣. Posuit fines tuos pacem, allelúia. ℞. Et adipe frumenti satiati te, allelúia.

Ad Bened. Añæ. Ego sum * panis vivus, qui de celo descendi: si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum, allelúia.

Oratio.

Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuæ memoriam reliquisti: tribue quaesumus, ita nos corporis et sanguinis tui sacramysteria venerari; ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis et regnas.

Ad Primam in ℞. br. ℣. Qui natus es de Maria Virgine.

Et sic dicitur per totam Octavam.

In ℣. Primæ et Completorii non additur Allelúia, sed in aliis Horis.

AD TERTIAM.

Capit. ut ad Laudes. 210.

℞. br. Panem cœli dedit eis, * Allelúia, allelúia. Panem cœli. ℣. Panem Angelorum manducavit

homo. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Panem cœli. ℣. Cibavit illos ex adipe frumenti, allelúia. ℞. Et de petra, melle saturavit eos, allelúia.

AD SEXTAM.

Capitulum. 1. Cor. xj. f
Quotiescúmque enim manducabitis panem hunc, et cálicem bibetis: mortem Domini annuntiabitis donec veniat.

℞. br. Cibavit illos ex adipe frumenti, * Allelúia, allelúia. Cibavit. ℣. Et de petra, melle saturavit eos. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Cibavit.

℣. Educas panem de terra, allelúia. ℞. Et vinum lætificet cor hominis, allelúia.

AD NONAM.

Capitulum. 1. Cor. xj. f
Quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit cálicem Domini indigne: reus erit corporis et sanguinis Domini.

℞. br. Educas panem de terra, * Allelúia, allelúia. Educas. ℣. Et vinum lætificet cor hominis. Allelúia, allelúia. Glória. Educas.

℣. Posuit fines tuos pacem, allelúia. ℞. Et adipe frumenti satiati te, allelúia.

IN II. VESPERIS.

Omnia dicuntur sicut in primis. 195.

V. Panem de cœlo præstitisti eis, allelúia. **R.** Omne delectaméntum in se habéntem, allelúia.

Ad Magnif. Aña. O sacram convívium, * in quo Christus súmitur : recólitur memória passiónis ejus : mens implétur grátia : et futúrá glóriæ nobis pignus datur, allelúia.

FERIA SEXTA

INFRA OCTAVAM CORPORIS CHRISTI.

In I. Nocturno.

De libro primo Regum.

Lectio j. **Cap. ij. f.**

Enit autem vir Dei ad Heli, et ait ad eum : Hæc dicit Dóminus : Numquid non apérte revelátus sum dómui patris tui, cum essent in Ægypto in domo Pharaónis? Et elégi eum ex ómnibus tribubus Israel mihi in sacerdotem, ut ascenderet ad altáre meum, et adoléret mihi incensum, et portáret ephod coram me : et dedi dómui patris tui ómnia de sacrificiis filiórú Israel. Quare calce abjecístis ví-

ctimam meam, et múnera mea quæ præcépi ut offerrentur in templo : et magis honorásti filios tuos quam me, ut comederétis primitias omnis sacrificií Israel pópuli mei?

R. Immolábit. 201.

Lectio ij.

Propterea ait Dóminus Deus Israel : Loquens locútus sum, ut domus tua, et domus patris tui ministráret in conspéctu meo, usque in sempiternum. Nunc autem dicit Dóminus : Absit hoc a me : sed quicumque glorificáverit me, glorificábo eum : qui autem contemnunt me, erunt ignóbiles. Ecce dies véniunt : et præcidam bráchium tuum, et bráchium domus patris tui, ut non sit senex in domo tua. Et vidébis æmulum tuum in templo, in univérsis prospéris Israel : et non erit senex in domo tua ómnibus diébus. Verúntamen non áuferam pénitus virum ex te ab altári meo : sed ut deficiant óculi tui, et tabéscat ánima tua : et pars magna domus tuæ moriétur cum ad virilem ætátem vénerit.

R. Comedétis. 202.

Lectio iij.

HOC autem erit tibi signum, quod ventúrum est duóbus filiis tuis, Ophni et Phínees : In die uno moriétur ambo. Et suscitábo mihi sacerdotem fidélem, qui juxta cor meum, et ánimam meam faciet : et ædificábo ei domum fidélem, et ambulábit coram Christo meo cunctis diébus. Futúrum est autem, ut quicumque remánerit in domo tua, véniat ut orétur pro eo, et offerat nummum argénteum, et tortam panis, dicátque : Dimitte me óbsecro ad unam partem sacerdotálem, ut comedam buccéllam panis.

R. Respéxit. 202.

In II. Nocturno.

De Sermóne sancti Thomæ Aquinátis.

In eodem Opusculo lvij.

Lectio iij.

Convenit itaque devotióni fidélium, solémniter recólere institutióne tam salutíferi, tamque mirábilis Sacraménti : ut ineffáblem modum divínæ præsentíæ in Sacraménto visibili venerémur : et laudétur Dei poténtia, quæ in Sacraménto eódem tot

mirábilia operátur : nec non et de tam salúbri, tamque suávi beneficio exsolvántur Deo gratiárum débitæ actiões. Verum etsi in die Cœnæ, quando Sacraméntum prædictum nóscitur institútum, inter Missárum solémnia de institutióne ipsíus speciális méntio habeátur : totum tamen residuum ejúsdem diéi officium ad Christi passiónem pértinet, circa cujus veneratióne Ecclésiá illo témpore occupátur.

R. Cœnantibus. 205.

Lectio ii.

UT autem íntegro celebritátis officio institutióne tanti Sacraménti recóleret plebs fidélium : Románus Póntifex Urbánus quartus, hujus Sacraménti devotióne afféctus, pie státuit præfatæ institutiónis memóriam prima quinta féria post Octávam Pentecóstesa cunctis fidélibus celebrári : ut qui per totum anni círculum hoc Sacraménto útimur ad salutem, ejus institutióne illo témpore speciáliter recólamus, quo Spíritus sanctus corda discipulórú edócuit ad plene cognoscénda hujus mystéria Sa-

craménti. Nam et in eodem tempore cœpit hoc Sacraméntum a fidélibus frequentári.

R. Accépit Jesus. 205.

Lectio vj.

UT autem prædicta quinta féria, et per Octávas sequétes, ejus salutáris institutiónis honorificéntius agátur memória, et solémnitas de hoc célébrior habeátur : loco distributiónum materiálium, quæ in ecclésiis cathedrálibus largiúntur existéntibus Horis canónicis noctúrnis, paritérque diúrnis, præfátus Románu Pontífex eis, qui hujusmodi Horis in hac solémnitate personáliter in ecclésiis interfúerint, stipéndia spirituála, apostólica largitióne concéssit : quátenus per hæc fidéles ad tanti festi celebritátem avidius et copiósius convenirent. *R.* Ego sum. 206.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap. vj. f*

IN illo tempore : Dixit Jesus turbis Judæorum : Caro mea, vere est cibus : et sanguis meus, vere est potus. Et reliqua.

De Homíliá sancti Augustini Episcopi.

Tract. xxvij. in Joánnem.

Erba Dómini ex Evangelio, quæ sermonem pristinum consequúntur, audívimus. Hinc sermo debétur áuribus et méntibus vestris, et hodiérna die non importúnus est. Est enim de corpore Dómini, quod dicébat se dare ad manducándum propter ætérnam vitam. Expósuit autem modum attributiónis hujus, et doni sui, quómodo daret carnem suam manducáre, dicens : Qui mandúcat carnem meam, et bibit sánguinem meum, in me manet, et ego in illo. Signum quia manducávit et bibit, hoc est : si manet, et manétur : si hábitat, et inhabitátur : si hæret, et non deserátur.

R. Qui mandúcat. 209.

Lectio viij.

HOC ergo nos dócuit et LECTIO sancti Evangelii verbis, ut simus in ejus corpore sub ipso cápite in membris ejus, edétes carnem ejus, non relinquétes unitátem ejus. Sed qui áderant, plures non intelligéndo scandalizáti sunt : non enim cogitá-

bant, hæc audiéndo, nisi carnem, quod ipsi erant. Apóstolus autem dicit, et verum dicit : Sápere secúndum carnem, mors est. Carnem suam dat nobis Dóminus manducáre : et sápere secúndum carnem, mors est. Cum de carne sua dicat, quia ibi est vita ætérna : ergo nec carnem debémus sápere secúndum carnem, sicut in his verbis : Multi itaque audiétes, non ex inimicis, sed ex discipulis ejus, dixerunt : Durus est hic sermo, et quis potest eum audire? *R.* Misit me. 209.

Lectio ix.

SI discipuli durum habuerunt istum sermonem, quid inimici? Et tamen sic oportébat ut dicerétur, quod non ab ómnibus intelligerétur. Secretum Dei intéptos debet fácere, non advérsos : isti autem cito defecérunt, tália loquente Dómino Jesu Christo. Non crediderunt áliiquid magnum dicétem, et verbis illis áliquam grátiam cooperiéntem : sed prout voluerunt, ita intellexérunt, et more hóinum : quia póterat Jesus, aut hoc disponébat Jesus, carnem,

qua indúterat Verbum, véluti concísam, distribúere credéntibus in se. Durus est inquit, hic sermo : quis potest eum audire? *Te Deum. 18.*

SABBATO.

In I. Nocturno.

De libro primo Regum.

Lectio j. *Cap. iij.*

Uer autem Sámuel ministrábat Dómino coram Heli, et sermo Dómini erat pretiósus in diébus illis, non erat visio manífesta. Factum est ergo in die quadam, Heli jacébat in loco suo, et óculi ejus caligáverant, nec póterat vidére : lucérna Dei ántequam exstinguerétur, Sámuel dormiébat in templo Dómini, ubi erat arca Dei. Et vocávit Dóminus Sámuel. Qui respóndens, ait : Ecce ego. Et cucúrrit ad Heli, et dixit : Ecce ego : vocásti enim me. Qui dixit : Non vocávi : revértere, et dormi. Et ábiit, et dormívit. Et adjécit Dóminus rursum vocáre Samuélem. Consurgénsque Sámuel, ábiit ad Heli, et dixit : Ecce ego : quia vocásti me. Qui respóndit : Non vocávi te fili mi : revér-

tere, et dormi. Porro Sámuel necdum sciébat Dóminum, neque revelátus fúerat ei sermo Dómini.

R. Immolábit. 201.

Lectio ij.

ET adjécit Dóminus, et vocávit adhuc Samuélem tértio. Qui consúr-gens, ábiit ad Heli, et ait : Ecce ego : quia vocásti me. Intelléxit ergo Heli, quia Dóminus vocáret púerum : et ait ad Samuélem : Vade, et dormi : et si deinceps vocáverit te, dices : Lóquere Dómine, quia audit servus tuus. Abiit ergo Sámuel, et dormívit in loco suo. Et venit Dóminus, et stetit : et vocávit, sicut vocáverat secúndo, Sámuel, Sámuel. Et ait Sámuel : Lóquere Dómine, quia audit servus tuus. Et dixit Dóminus ad Samuélem : Ecce ego fácio verbum in Israel : quod quicumque audierit, tinnient ambæ aures ejus. In die illa suscitábo advérsus Heli ómnia quæ locútus sum super domum ejus : incipiám, et complébo.

R. Comedétis. 202.

Lectio iij.

Dormívit autem Sámuel usque mane, aperuíte quæ ostia domus

Dómini. Et Sámuel tímébat indicáre visiónem Heli. Vocávit ergo Heli Samuélem, et dixit : Sámuel fili mi? Qui respóndens, ait : Præsto sum. Et interrogávit eum : Quis est sermo, quem locútus est Dóminus ad te? oro te ne celáveris me. Hæc fáciat tibi Deus, et hæc addat, si absconderis a me sermónem ex ómnibus verbis, quæ dicta sunt tibi. Indicávit itaque ei Sámuel univérsos sermónes, et non abscondit ab eo. Et ille respóndit : Dóminus est : quod bonum est in óculis suis fáciat. Crevit autem Sámuel, et Dóminus erat cum eo, et non cécidit ex ómnibus verbis ejus in terram. Et cognóvit univérsus Israel a Dan, usque Bersabée, quod fidélis Sámuel Prophéta esset Dómini.

R. Respéxit Elías. 202.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi. *Homilia lxxj. ad populum Antiochenum.*

Lectio iv.

Necessárium est, dilectíssimi, mystériorum díscere míraculum, quodnam sit, et

quare sit datum, et quæ ejus rei utilitas. Unum corpus effícimur : membra, inquit, ex carne ejus, et ex óssibus ejus : sequámur autem initiáti, quæ dicuntur. Ut itaque non tantum per caritátem hoc fiámus, verum étiam ipsa re, in illam misceámur carnem : hoc namque per escam effícitur, quam largítus est nobis, volens osténdere desidérium quod erga nos habet. Propterea semetípsum nobis immiscuit, et corpus suum in nos contemperávit, ut unum quid simus tamquam corpus cápiti coaptátum : ardenter enim amántium hoc est.

R. Cœnantibus illis. 205.

Lectio v.

Tamquam leónes ígitur ignem spirántes ab illa mensa recedámus, facti diabolo terribiles, et caput nostrum mente revolvéntes, et caritátem, quam erga nos osténdit. Nam paréntes quidem áliis sæpe filios tradunt aléndonos : ego autem, inquit, non ita, sed cáribus meis alo, et meípsum vobis appóno, vos omnes generósons esse volens, et spem bonam de futúris

vobis præbens : quippe qui vobis hic meípsum trádidí, multo magis id in futúro fáciam. Vólui frater vester fieri, carni propter vos et sánguini comunicávi : vobis vícíssim ipsam carnem et sánguinem, per quæ cognátus vester factus sum, trado.

R. Accépit Jesus. 205.

Lectio vij.

At tendámus itaque nobis ípsis, dilectíssimi, tálibus fruéntes bonis : et cum áliquíd turpe dícere voluérimus, vel nos ab ira córripi vidérimus vel álio quópiam hujúsmodi vítio, considerémus quibus facti sumus digni : talisque cogitátio nobis irrationábiliúmotuum sit corréctio. Quotquot ígitur hujuspartícipes córporis effícimur, quotquot sánguinem degustámus ; cogitémus quod illum sursum sedéntem, qui ab Angelis adorátur incorruptíbili vícínus virtúti, hunc degustámus. Hei mihi, quot ad salútem nobis víæ! Nos corpus suum effécit, nobis suum comunicávit corpus : et horum nos nihil a malis avértit.

R. Ego sum panis. 206.